

Sisäministeriö
kirjaamo@intermin.fi

Sisäministeriön lausuntopyyntö poliisin liikennevalvonnan ja liikenneturvallisuuden toimintaohjelman luonnoksesta vuosille 2021-2024

Viite SMDno-2019-1943

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry:n (SPJL) lausunto:

Yleistä

Poliisin suorittamalla liikennevalvonnalla voidaan katsoa olevan vaikutusta useaan erityyppiseen asiaan. Näistä merkittävimmät ovat liikenneturvallisuus ja harmaa talous. Kansalaisten kokema liikenneturvallisuutta on mitattu useassa eri tutkimuksessa, joissa ihmiset ovat kokeneet liikenneturvallisuuden heikentyneen. Liikenteeseen liittyy myös merkittäviä harmaan talouden toimintoja, joita on kansantaloudellisesti kannattavaa paljastaa.

Liikenneturvallisuus ja harmaa talous

Norjassa tehdyn tutkimuksen mukaan liikennevalvonnan lisääminen on kustannustehokas tapa lisätä liikenneturvallisuutta. Liikenneonnettomuuksista valtaosa tapahtuu ns. normaalille tiekäyttäjälle, vaikka monesti kuolemaan johtaneet onnettomuudet tapahtuvatkin usein ns. riskikäyttäytyjille.

Liikenteeseen liittyvä harmaa talous liittyy monesti ylikuormukseen sekä ajo- ja lepoaikarikkomuksiin. Raskaan liikenteen valvontaan liittyy siis suoranaisesti myös harmaan talouden torjunta.

Riittäväällä valvontakapasiteetilla voidaan suorittaa tehokkaasti ajotapavalvontaa ja torjua ammattiliikenteessä ilmenevää rikollisuutta. Liikenteessä ilmenevä rikollisuus on pääosin piilorikollisuutta, joka edellyttää poliisin aktiivisia toimia sen paljastamiseksi.

Valtiontalouden tarkastusviraston vuonna 2019 tekemien laskelmien mukaan liikenteessä aiheutuvat henkilövahingot aiheuttavat n. 1,3 miljardin menetykset. Liikenteeseen arvioidaan liittyvän harmaata taloutta n. 500 miljoonan edestä.

Poliisitoiminnan vaikuttavuus

Poliisin tulee omassa toiminnassaan kiinnittää huomiota siihen, että liikennevalvontaan on kohdennettu riittävästi resursseja. Tämän resurssin tulee olla liikenteenvalvontaan riittävän koulutettua. Koulutus on liikennevalvonnassa vaikuttavuuden kannalta kriittinen tekijä, koska erityisesti raskaan liikenteen valvonta vaatii erityisosaamista lainsäädännön ja tekniikan osalta. Tällä hetkellä poliisilta puuttuu yhtenäinen valtakunnallinen liikennekoulutus ja poliisilaitostasolla koulutusta järjestetään vaihtelevasti. Yhtenäisellä koulutuksella varmistettaisiin yhtäläiset käytännöt koko maahan.

Suomen Poliisijärjestöjen Liitto ry

Jonne Rinne
puheenjohtaja

Mika Nygård
järjestöpäällikkö

Suomen Poliisijärjestöjen Liittoon kuuluu runsaat 11 000 jäsentä poliisista, oikeusministeriön hallinnonalalta ja hätäkeskuslaitoksesta.